

Cal Gorra de Dalt

Fígols

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Fígols, Cal Gorra de Dalt
Emplaçament Rural

Coordenades:

Latitud: 42.183474893686
Longitud: 1.8349873063264
UTM Est (X): 403794
UTM Nord (Y): 4670804

Classificació

Número de fitxa 08080 - 24
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani
Segle s.XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Restringit
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 08079A001000680000QT
Autoria de la fitxa Joel Colomer Casamitjana
Data de registre de la fitxa: dt., 08/04/2025 - 11:56

Descripció

Es tracta d'un conjunt format per diverses edificacions, entre les quals destaca l'edifici principal, de planta quadrada, amb dues alçades i golfes, i coberta a dues aigües. Aquest edifici s'ha construït en continuïtat amb l'antiga masia original, actualment totalment transformada i desfigurada respecte a la seva configuració primitiva. A poca distància es troba la pallissa, també de dues plantes i coberta a dues aigües, que manté un caràcter secundari dins el conjunt. Les altres edificacions són annexos adossats a l'edifici principal i corresponen a intervencions de construcció recent. Entre aquests elements destaca una torre de planta quadrada, amb tres nivells d'alçada i coberta a quatre aigües, així com un cos de planta baixa amb coberta plana, destinat a ús de garatge. El seu accés és a través del desviament que es troba a la masia de Cal David i es pren un camí de terra fins a l'edificacions.

Història

La casa apareix documentada l'any 1862 al llibre Amillaramiento de Figols sota el nom de Cal Gorra, amb una altra casa que es diu La Solana, amb tres peces de riquesa rústica i ramaderia. L'any 1914 és anomenada Cal Gorra. Els seus orígens probablement es remunten als segles XVIII o XIX, en un moment en què el creixement demogràfic i la necessitat d'explotar noves terres van portar a la fundació o ampliació de moltes explotacions a les zones de muntanya. Durant bona part del segle XIX i fins entrat el segle XX, Cal Gorra de Dalt va ser habitada de manera continuada. Cal Gorra de Dalt va patir, a partir de mitjan segle XX, el despoblament rural i la crisi de l'agricultura tradicional. La duresa de les condicions de vida, la dificultat d'accés i la manca de serveis van portar a l'abandonament progressiu de la casa, que acabà deshabitada. Amb el pas dels anys, l'edifici i el seu entorn van anar quedant engolits pel bosc.

Bibliografia

CORTÉS, ELÍA, María del Agua, (2019). *De bona casa, bona brasa. La casa i l'espai domèstic rural al Berguedà*. Col·lecció Temes d'Etnologia de Catalunya.

Col·lectiu (1983). *La masia: casa i economia rural a Catalunya*. Barcelona: Fundació Caixa de Pensions.

GIRALT, Sebastià (2004). *La masia. Una història sobre la casa i la família*. Barcelona: Edicions 62.

NADAL, Jordi; GIRALT, Enric (1984). *La pagesia catalana: de l'esplendor a la crisi*. Barcelona: Curial Edicions Catalanes.

NAVARRO, Maria (2003). *La masia catalana: arquitectura i vida rural*. Barcelona: Lunwerg Editores.

PLADEVALL, Antoni (2000). *Les masies catalanes. Arrels d'un país*. Barcelona: Edicions Destino.

SERRA i VILARÓ, Josep (1932). *La masia catalana: assaig d'estudi arqueològic de la casa pairal*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

VILANOVA, Francesc (2007). *Masies: entre la història i el mite*. Vic: Eumo Editorial.

Mapa planimètric de Fígols de les Mines. Instituto Geográfico y Estadístico (Espanya). Còpia feta pel Servei Geogràfic de la Mancomunitat de Catalunya. Any original: 1914. Font: Institut Cartogràfic de Catalunya

